

120 JAAR SYMPHONIA: MEER DAN EEN EEUW MUSICEREN IN ORKESTVERBAND IN ROTTERDAM

DOOR RIEN FRÖLICH

‘**D**e Rotterdamsche Dilettanten-Orkest-Vereeniging “Symphonia” en de rivier de Nijl, die overigens niets met elkaar uitstaande hebben, komen hierin overeen, dat beider oorsprong vrijwel in het duister ligt.’

Daarmee begint ene J.S., achter welke initialen concertmeester en voorzitter Justus Schreuder schuilgaat, een terugblik in de geschiedenis van Rotterdams oudste amateur symfonie-orkest in het programmaboekje van het concert ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan.

De opmerkzame lezer zal daarin al meteen een paradox opvallen: wat Symphonia op 25 november 1918 herdacht was niet het feit dat de vereniging in 1868 werd opgericht, doch het samengaan met de Rotterdamsche Harmonievereeniging ‘Euterpe’, dat op 18 december 1868 zijn beslag kreeg met een concert in de Groote Zaal der Sociëteit Harmonie.

Het programma omvatte voor de pauze symfonische muziek (onder meer de Ouverture Egmont en de Vijfde symfonie van Beethoven) en na de pauze muziek voor harmonie-orkest.

Inderdaad duister is de werkelijke oorsprong van Symphonia. Weliswaar is in de Nieuwe Rotterdamsche Courant van 1 juni 1862 een verslag te lezen van een concert dat op 31 mei 1862 in het lokaal ‘Place des Pays-Bas’ in Rotterdam werd gegeven, waarmee voor het eerst in de pers gewag werd gemaakt van een orkest dat zich Symphonia noemt, uit verschillende andere aanwijzingen komt de indruk naar voren dat Symphonia eerder bestond.

Zo is op een teruggevonden programma van bovengenoemd concert in onbekend handschrift ‘tweede concert’ vermeld.

Bovendien verklaarde een oud-orkestlid, de heer H.P. Salomons, naar aanleiding van een jubileumartikel in de NRC van 16 november 1918, dat hij al in 1861 lid was van een orkest dat Symphonia heette en dat hij daarover reeds in zijn jeugd had horen spreken. Dat moet dus omstreeks 1850 zijn geweest.

Maar al ligt de ware oprichtingsdatum van Rotterdams oudste